

AZTERKETA SOZIOLINGUISTIKOA -BAKION

Izkuntza Plangintza Orokor egokia errian indarrean jarri baino leu, izkuntzearen benetako egoera aztertu eta ezagutu bear da leenengo ta bat. Egoera esan dodanean, beste gauza batzuen artean. biztanleen jarrera be, aldekoa zein aurkakoa, esan gura izan dot.

Euskerearen egoera zeatzaren barri jakiteko, biderik egokiena izkuntza azterketea egitea izaten da. Zeatzago esanda, azterketa soziolinguistikoa. Orrek urrengo oinkadak egiteko eskatuko deusku:

ikerketarako teknikak zeaztu
neurketabidearen ezaugarriak zeaztu
euskerearen erabilpen errearen neurketak egin
kale neurketea egin:

* erabilera esparrua

* ume-gazteen arteko erabilera
umeakazko erabilera

eldu-adinekoen arteko erabilera

– jasoten diran informazio moetak sailkatu
ondorioak atara

Bein ori eginda egon ezker, bearrezkoa dan izkuntza plangintza dalako ori sortuteko, azterketa soziolinguistikoaren ondorioak oinarritzat artu bear doguz. Plangintza orretan elburuak mailakatu eta epe labur, ertain eta luzean lortuteko erakoak izan daitezkezan elmugak argiro itzi bear dira.

Ikerketa orrek euskerearen ezagutza. igorpena eta erabile-

rearen bilakaerea aztertea dau elburu. Dana aztertu bear dogu: berba egiteko gaitasuna zelangoa dan, bilakaerea zelangoa izan dan, euskereak aurrera ala atzera egin dauan, erabilera zelangoa dan, erabilerearen aldeko / aurkako jarrerak zelangoak diran. eta abar.

Errealitate objetiboari buruzko zertzelada eta argitasunak batu bearrekoak dira. Biztanleen oiko izkuntza erabilera eta izkuntza egoerari buruzkoak lortu bear dogunke.

Euskerearen benetako erabilpenaren neurketea egiteko kale neurketea erabilten da. Guneetara artez-arte uurreratz, tartekorik erabili barik. Au da, itaunketak zein beaketak, alkarrizketak. eztabaida taldeak... erabiliz.

Euskerearen erabilpenean eragiten daben eragileak aztertu bear dogu litzakez. Familian egiten dan izkuntzearen erabilera eta igorpena aztertu. Erritarren euskerearenganako jarrera, berbadunen eguneko izkuntza ingurua, euskerearen normalizazio erabagiei buruzko jarrerak... aztertu.

AZTERKETABIDEAREN EZAUGARRIAK

I.- Aztergaia zeaztu bear dogu:

1.- azterketea non egin.

2.- eremu geografiko orretan gizarte bizitzearan.

3.- azterketea egingo dan urte sasoa aukeratu (uda/negua).

IPUIN-SARIKETA 1996 (BILBAO'KO UDALAREN BABESPEAN)

Urte guztietan lez, aurtan be Euskerazaleak Alkartek Ipuin-Sariketa eratzen dau. Ona emon urte guztietako egitaraua:

– Ipuinak euskeraz eta erriak erabilten dauan euskalkia erabiliaz idatziak izan bear dogu dabe eta idazkerea, EUSKERAZAINTZA'k araitaratua eta ZER aldizkarian erabilten dana.

– Ipuinak asmatuikoak edo errian batuak izango dira, ez idatzita dagozanak edo itzulpenak.

– Luzeera iru orrialdetik lau orrialdera, idazkiñez idatzita eta bitarte bi dirala. Saria irabazten dabenak ZER'en argitaratuko dira.

Saririk irabazten ez dabenak be bai ipuinaren harrenean idazleak baimena emoten dauanean.

Azillaren azkenerako EUSKERAZALEAK ALKARTEA'ren etxean (Bilbao'ko Colon de Larreategi, 14, 2° eskoia) egon bear dabe. Abenduaren azkenerako emongo da maikoen erabagia eta ZER'en agertuko da. urterillan, baita DEIA Egunkarian he albat lasterren.

– Sariak lau izango dira:

1° 40.000 pezeta.

2° 30.000 pezeta.

3° 20.000 pezeta.

4° 10.000 pezeta.

– Ipuinak izen ordeagaz bialdu eta karta-azal txiki baten barruan izen-ordea ta izena.

EUSKERAZALEAK

B IZKAITARRAI B IZKAIERAZ

4.— adin-multzoak zeaztu.

Bestelango aldagai baztuk be geitu leitekez, argibide bereziagoak lortuteko asmotan: sexua, berbakideen kopurua, umeak aurrean egotea, izkuntzearen kalitatea....

11.— Azterlariek, ibilbide. egun eta ordu jakin orreetan, ka-lean aurkitzen daben jendea zein izkuntzatan daragoioen jaso bear dabe. Jasoten dana. bada. ez da itaunen bateri egindako erantzun subjektiboa, beaketa zuzen objektiboa baino. Lortutako emoitzen irakurketea egin bear da, unean-uneko errealitatea eta sasoi ezbardinetako zertzeladak alderatuz eta aztertuz.

JASO BEAR DOGUZAN ARGIBIDE MOETAK:

1.— Euskerearen erabilera eremuak.

2.— Udalerriko auzoen arteko ezorekak.

3.— Erabilpenaren bilakaerea: beera, bardin edo gora.

4.— Belaunaldien arteko etena erabilpenaren ganean.

5.— Sendiaren barruko izkuntza igorpena.

6.— Sendi, gertuko komunitate, bearleku eta giro formalagoetako euskerearen erabilera.

7.— Sexu eta adin-multzoen arteko ezorekak, izkuntza erabilpenari jagokonez.

8.— Umeen eragina izkuntza erabilpenean, aurrean dagozanean.

9.— Euskaldunbarri eta eskolan euskaldunduen izkuntza erabilera.

10.— Erabilerean eragina daben eragileak.

1 L— Izkuntza erabilpenagaz lotura zuzena izan daiteken beste ainbat gauza.

12.— Izkuntza normalizazioari bunizko erritarren jarrerak.

Azterketa soziolinguistikoa egiteko erabiliko dogun itaun-keteak zeatz eta onuratsu izan bear dau. Balio ez daben itaunak

edo erabilteko zailak diranak edo argibide gitxi emoten dabena kendu egin bear dira. Orrez gain, jasotako informazioa sailkatuteko bidea zeaztu bear dogu. Itaunketa orren zeaztasunak tekniko dan ikuspuntutik landu eta erabagi bear dira.

Beste aldetik, beaketak egitea bearrezkoa da, jazokerak diran lez jasoten diralako, jendeak ez oi daki beatu edo neurtua izaten danik eta.

Lortuko doguzan emoitzak, informazio osoa, batu eta arik eta mardulagoen argitaratua kaleratu bearko geunkez, ondorioak orreen arabera atarata.

Onelango lan erraldoia zeaztasun eta profesionaltasun osoz egin bear da. Udalak zein euskera batzordeak ikerketa au egiteko asikerako baldintzak jarri bearko leukeez. Onetarako, euskerearen aldeko erakunde zein taldeen arteko bateratze orokorra bear-bearrezkoa da. Azken baten, ikerketa onek izan bear dauan sinisgarritasuna bermatu bear da, lan serio eta sakona eginez. Badagoz Euskalerrian onelango bearretan diarduen baltzu espezializatuak. Onelango ikerketak egiten oituta, teknikarik aurretuenak erabiliz, euren bearra seriotasun eta profesionaltasun osoz egiteko gauza dira. zentzun-zentzunezko ondorioak atara aal izateko.

Eraginbide au guztiau Udalak buruzagitu bear dau. Azterketa au aurrera eroateko bear dan diruaz lagunduta. Beraz, Udalak aurrekontua gertu bearko leuke.

Ikerketa au aldiro-aldi egin bearko litzake. Olan, aldi ezbardinetan jasotako emoitzak alderatuz, aztertuz, euroatik ataratako ondorioen arabera Izkuntza Politikea unean-uneko egoerara egokitu aal izateko.

Lan au arik arinen asibear da egiten. Ez dago denbora geiago galdutekorik.

INIAKI MARTIARTU

EUSKERAZAINTZA
EUSKEREAREN
ERRI-AKADEMIA

1996-10-19

AITA SANTI ONAINDIA'ri

- IRUDIA **IPINTEA**

- OMENALDIA

EGITARAUA

—Larra'ko Karmeldarren eleizan, 11 1/2'etan:

Ospakizuna: Neskak osotzen daben koruaren abestia.

Aita Santi'ren olerki baten irakurketa.

—Irudiaren inauruan, 12'etan:

Irudiaren bedeinkapena (Karmeldar batek)

Irudiaren aurkezpena (Euskerazaintzaren Lendakariak

Aurrekua

Txistua

Bertsoak

Agur Jaunak

B azkaria